

**Daugavpils Stropu pamatskola-
attīstības centrs**

**KARJERAS IZGLĪTĪBAS
PROGRAMMA**

2021

Saturs

1. KARJERAS VEIDOŠANAS ASPEKTI	3
1.1. Terminu skaidrojums un profesionālās karjeras izvēles pamatnosacījumi	3
1.2. Karjeras vadības prasmes	4
1.3. Bērna karjeras vajadzības dažādos vecumposmos	5
2. KARJERAS IZGLĪTĪBA	5
3. DAUGAVPILS STROPU PAMATSKOLAS - ATTĪSTĪBAS CENTRA KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA	8
3.1. Karjeras izglītības programmas mērķis un uzdevumi	8
3.2. Karjera izglītības programmas saturs	8
3.3. Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns	12
3.4. Ārpusstundu pasākumi	Error! Bookmark not defined.
3.5. Pasākumi potenciālajiem izglītojamajiem un viņu vecākiem	20
3.6. Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs, beidzot 3., 6. un 9. klasi un veidi to izvērtēšanai	20
3.7. Karjeras izglītībā izmantojamās metodes	32
3.8. Karjeras izglītības īstenošanai ieteicamā literatūra	33
3.9. Interneta resursi ar paskaidrojumiem darbam ar skolēniem	36

1. KARJERAS VEIDOŠANAS ASPEKTI

1.1. Terminu skaidrojums un profesionālās karjeras izvēles pamatnosacījumi

Karjera ir cilvēka resursu efektīva izmantošana dzīves mērķu sasniegšanai, cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izaugsmei visa mūža garumā. Tas ir nepārtraukts mācīšanās un attīstības process, tā ir cilvēka virzība visa mūža garumā gan sociālajā, gan profesionālajā jomā.

Karjeras attīstība ir indivīda personīgās dzīves, mācību un darba vadības process mūža garumā. Tas ir nepārtraukts process, kura gaitā cilvēks izmanto informāciju par sevi, un apkārtējo pasauli, analizē un pielieto to, lai izvēlētos savu nodarbošanās jomu un pēc tam jau konkrētu profesiju.

Karjeras izglītība ir plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādē, lai palīdzētu izglītojamajiem attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā, karjeras vadīšanā, sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām, kā arī nodrošinātu efektīvu dalību darba dzīvē.

Mūsdienās karjeras jēdziena saturs ir ievērojami paplašinājies. Ja sākotnēji jēdzienu "karjera" skaidroja un asociēja ar sekmīgu darbošanos kādā profesionālajā jomā, kurā ir iespējama izvirzīšanās, slavas un popularitātes sasniegšana, tad tagad termins "karjera" ir jāsaprot ne vien kā izaugsme profesionālajā jomā, bet arī kā likumsakarīga personības izaugsme un nodarbošanās secīga maiņa visas dzīves garumā. Karjera ir personības mērķtiecīgs, jēgpilns visas dzīves gājums, kurā summējas visas indivīda dzīves lomas, brīvā laika aktivitātes, mācības un darbs.

Izvēloties savas profesionālās karjeras virzienu un profesiju, jāņem vērā **trīs** būtiski nosacījumi:

- lai profesija būtu interesanta un saistoša,
- lai profesija atbilstu spējām,

- lai varētu atrast darbu šajā profesijā.

Plānojot savu personīgo dzīvi, veidojot profesionālo karjeru un izvēloties profesiju, ir svarīgi saprast— ko pats cilvēks **GRIB**, **VAR** un ko **VAJAG** sabiedrībai.

GRIBU — tās ir cilvēka intereses, vēlmes, centieni, būtiskais dzīvē un darbā.

Iespējams, ka, nosaucot visas savas intereses, vēlmes, nodarbošanos, kas saista, patīk un ko gribētos darīt, būtu ļoti garš saraksts. Daudziem ir plašs interešu loks, un ir visai grūti izšķirties, kuru no savām interesēm izvēlēties profesionālajai realizācijai, bet ko atstāt kā vaļasprieku. Lai pieņemtu pareizo lēmumu, nepieciešams izziņāt potenciālās darbības virziena/profesijas saturu, darba pienākumus un apstākļus.

VARU — tās ir cilvēka prasmes, zināšanas, spējas, īpašības, stiprās puses, kā arī veselības stāvoklis,— visas profesionāli nozīmīgās īpašības. Kad ir noskaidrotas profesionālās intereses, svarīgi saprast, vai indivīdam piemīt šīm interesēm atbilstošas spējas. Spējas vispilnīgāk atklājas un attīstās tieši darbībā — mācībās vai jau praktiskajā darbā.

VAJAG — tās ir profesijas un kompetences, kas konkrētajā vietā un laikā darba tirgū ir pieprasītas, tātad — kādi speciālisti un kādas kompetences ir nepieciešamas tagad un tuvākajā nākotnē, tāpēc, izvēloties izglītības virzienu ir jāuzzina, kādas zināšanas un prasmes (kompetences) var apgūt mācoties/studējot vienā vai otrā programmā, kuru piedāvā izglītības iestādes. Jāapzinās, ka mainās pašas profesijas, to saturs un attiecīgi arī kompetences konkrēto darba uzdevumu veikšanai, tāpēc ir jābūt gatavam arī turpināt mācīties.

1.2. Karjeras vadības prasmes

21. gadsimtā situācija pasaulē ir krasi mainījusies, jo globālā tirgus un uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības apstākļos indivīdiem ir nepieciešams nepārtraukti uzlabot savas prasmes un apgūt jaunas kompetences. Karjeras attīstības atbalstu vairs nevar uzskatīt vienīgi par lietderīgu atbalstu indivīdam pārejā no viena izglītības līmeņa uz citu un no mācībām uz darbu. Lai pielāgotos mainīgajām darba tirgus vajadzībām un uzņēmumu konkurētspējai, ir jāspēj ātri reaģēt darba vides mainīgajos procesos, radot efektīvu rezultātu.

Ilgstoša mācīšanās ir tieši tas, kas mūsdienās ir kļuvusi par galveno faktoru konkurences izturēšanā un veiksmē.

Lai noturētos darba tirgū, indivīdam ir pašam jāklūst par savu karjeras resursu un darba vides procesu vadītāju. Ja indivīds (ne tikai jauniešs, bet arī pieaugušais) nav apguvis karjeras vadības prasmes, viņš arī nespēj īstenot savas personīgās dzīves un savas karjeras veiksmīgu virzību.

1.3. Bērna karjeras vajadzības dažādos vecumposmos

Attīstības iezīmes	Karjeras vajadzības
Sākumskolas 1. – 4. klase	
<p>Nepieciešama uzmanība un uzslavas</p> <p>Piemīt neierobežota enerģija</p> <p>Nespēja nošķirt iedomu pasauli no realitātes</p> <p>Nepieciešama pašapziņas veidošana</p>	<p>Atšķir darbu no spēles</p> <p>Identificē dažādus darba veidus</p> <p>Piedalās dažādos darba aktivitāšu veidos</p> <p>Zina, kā pieņemt lēmumus</p> <p>Apgūst pozitīvu attieksmi pret darbu</p> <p>Identificē personīgas sajūtas</p>
Pamatskolas 5. – 9. klase	
<p>Daudz patstāvīgāki</p> <p>Saprot, ka piederība grupai un draugiem ir svarīga</p> <p>Var uzņemties vairāk atbildības</p> <p>Pārsteidzošs interešu vēriens</p> <p>Var patstāvīgi domāt, tomēr ir viegli ietekmējami</p>	<p>Identificē personīgās intereses, spējas, savas stiprās un vājās puses</p> <p>Raksturo savus pienākumus mājās un skolā un saista tos ar kopienā sastopamiem darbiem</p> <p>Apraksta, cik darbs ir nozīmīgs un sasniedzams visiem cilvēkiem</p> <p>Apraksta, kā personīgie uzskati un vērtības ietekmē lēmumu pieņemšanu</p>

2. KARJERAS IZGLĪTĪBA

Karjeras izglītības mērķis ir organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu, nodrošinot izglītojamiem pašizpēti, karjeras izpēti un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju

apguvi, radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām līdzsvarotu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

Karjeras izglītība tiek integrēta visā izglītības procesā, lai nodrošinātu plānotu un pēctecīgu pasākumu kompleksu, kas palīdzētu jauniešiem noteikt savas karjeras izglītības vajadzības, apzināti izvēlēties līdzekļus savas karjeras plānošanai nevis epizodiski, bet caurviju un veselumā, izmantojot izglītības procesa un programmas līdzekļus.

Karjeras izglītības uzdevumi:

1. Palīdzēt skolēniem pašattīstīties:

- izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses;
- izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru;
- attīstīt prasmes un attieksmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašapziņa, pašpalāvēība, spēja "sevi pasniegt", mērķu izvirzīšana un darbības plānošana mācību un personīgajā dzīvē;
- analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, sasniegumus.

2. Motivēt un palīdzēt izpētīt dažādas karjeras iespējas:

- izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeru attīstību;
- izpētīt dažādas karjeras un iespējas to veidošanai;
- izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences;
- salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām;
- piedalīties darba izmēģinājumos;
- uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību;
- gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi vai uz tālākām mācībām/citu darbu;
- izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības;
- uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū.

3. Palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru:

- apgūt karjeras vadības prasmes;
- noteikt savas attīstības vajadzības;
- pilnveidot savas zināšanas un prasmes;
- apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas;
- veidot savu personīgās karjeras plānu;
- attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes;
- veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

Karjeras izglītības īstenošanas pamatprincipi:

- karjeras izglītība ir izglītības sastāvdaļa;
- karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība;
- ievērotas vecumgrupu intereses un vajadzības;
- mērķi — objektīvi un sasniedzami; pasākumi — īstenojami;
- pasākumi ir orientēti uz zināšanu un prasmju apguvi.

3. DAUGAVPILS STROPU PAMATSKOLAS - ATTĪSTĪBAS CENTRA KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

3.1. Karjeras izglītības programmas mērķis un uzdevumi

Karjeras izglītības programmas **mērķis** ir nodrošināt skolēna karjeras vadības prasmju pilnveidi, lai skolēns, izprotot savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarības, spētu patstāvīgi pieņemt un īstenot karjeras attīstības lēmumus, iesaistīties sabiedrības dzīvē un veidoties par laimīgu un atbildīgu personību.

Uzdevumi:

1. Stiprināt skolēna izpratni par izglītības un darba vērtībām, veidojot vērtējošu attieksmi un atbildību par sevi un savu rīcību.
2. Pilnveidot skolēna izpratni par savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarībām.
3. Nostiprināt un attīstīt sekmīgai karjeras vadībai nepieciešamās pašizziņas, karjeras iespēju izpētes un karjeras lēmumu pieņemšanas un īstenošanas prasmes.
4. Apgūt karjeras attīstībā un karjeras vadībā nepieciešamās caurviju prasmes, lai stiprinātu jaunu zināšanu sasaisti ar personisko pieredzi, veidotu pozitīvas attiecības un pieņemtu atbildīgus lēmumus.

3.2. Karjera izglītības programmas saturs

Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir — īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana) un formā (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, konsultācijas, ārpusstundu pasākumi), gan universālas, vispārējas prasmes, saistītas ar darbības pieredzi, kas palīdzētu rīkoties gan iepriekš zināmās, gan jaunās dzīves situācijās.

Katra karjeras izglītības joma — **pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras plānošana un vadība** — ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.

Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti (Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu):

- pašizpaušmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības;
- analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze — patstāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā;
- morālais un estētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēka tiesībām uz vienlīdzību;
- sadarbības aspekts: prasme sadarboties, strādāt komandā, uz klausīt un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu un līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos;
- saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā; prasme sazināties vairākās valodās (rakstīt, runāt, lasīt), prasme publiski uzstāties, izteikt un pamatot savu viedokli, prezentācijas prasmes;
- mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažādu veidu informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas;

- matemātiskais aspekts: matemātikas izmantošana praktiskajā dzīvē (budžeta plānošana, izglītības izmaksu aprēķināšana, salīdzināšana u.c.).

Katrs aspekts tiek īstenots visās karjeras izglītības jomās, taču ne vienādā mērā.

Karjeras vadības prasmes

Pašizziņas un pašvadības prasmes	Karjeras iespēju izpētes prasmes	Karjeras lēmumu pieņemšanas un īstenošanas prasmes
Prasme uzturēt pozitīvu paštēlu	Prasme atrast informāciju par karjeras iespējām	Prasme veidot karjeras vīziju
Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu	Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Prasme izvirzīt karjeras attīstības mērķi
Prasme sniegt informāciju par sevi un karjeras pieredzi		Prasme izstrādāt un īstenot karjeras attīstības plānu
		Prasme sadarboties karjeras mērķa sasniegšanai

Karjeras lēmumu pieņemšanas prasmei ir izšķirošā loma karjeras vadībā, jo pārdomāti lēmumi ļauj sasniegt vislabākos rezultātus visās karjeras jomās (Vuorinen, 2014).

Kompetencēs balstītas izglītības pieeja, kas orientēta uz skolēna personalizētu mācīšanos un praktisku darbošanos, daudzveidīgi izmantojot informācijas komunikāciju tehnoloģijas daudzveidīgā mācību vidē, balstīta uz skolēna pašizziņu un pašpieredzes izmantošanu un partnerībā veidotu skolēna – skolotāja mijiedarbību ir karjeras vadības prasmju veiksmīgas pilnveides priekšnoteikums (Lemešonoka, 2013a).

Karjeras vadības prasmju līmeņa novērtēšana (t.sk. pašnovērtēšana), atgriezeniskās saites sniegšana skolēniem par viņu karjeras vadības prasmju līmeni

Mācību snieguma vērtēšanas veidi

Vērtētājs	Vērtēšanas veidi un mērķi		
	Formatīvā vērtēšana	Summatīvā vērtēšana	Diagnosticējošā vērtēšana
Skolēns	1. Mācīšanās uzlabošana 2. Pašnovērtēšanas pilnveide 3. Objektīva pašvērtējuma un atbildības veicināšana	Neīsteno	Neīsteno
Skolotājs	1. Skolēna mācīšanās vajadzību noteikšana 2. Papildu atbalsta sniegšana skolēnam 3. Mācīšanas plānošana un uzlabošana	1. Plānoto sasniedzamo rezultātu apguves novērtēšana un dokumentēšana mācīšanās posma noslēgumā	1. Skolēna mācīšanās vajadzību noteikšana 2. Mācīšanās plānošana
VISC	Neīsteno	1. Valstī noteikto sasniedzamo rezultātu apguves novērtēšana un dokumentēšana izglītības pakāpes noslēgumā	1. Mācību satura un mācību līdzekļu kvalitātes pilnveide 2. Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide

3.3. Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, klases stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus u.c. 7.-9.klašu skolēniem ir iespēja saņemt individuālās un grupas karjeras konsultācijas pēc pieprasījuma visa mācību gada laikā.

Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns izglītojamiem ar speciālām vajadzībām (dzirdes traucējumiem, ar psihoneiroloģiskām saslimšanām, ar psihiskās attīstības aizturi un grūtībām mācībās):

Klašu grupa	Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Īstenošana	Metodika
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem. Veido stāstījumu par darba darītājiem.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma	“Pavāra darbarīki” (20. metodika)
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem. Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Uzmini profesiju!” (24. metodika)
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Darba nozīme cilvēka dzīvē	Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē vienkāršu informāciju par karjeras	Sociālā un pilsoniskā mācību joma,	“Nozīmīgās profesijas” (72. metodika)

			iespējām. Pauž savus uzskatus par sadzīves situācijām, ņemot vērā savas un citu cilvēku vajadzības un vēlmes.	valodu mācību joma	
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesiju daudzveidība	Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām. Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Profesijas mums apkārt” (80. metodika)
4.-6.	Pašizziņa	Izjūtu un mācību (darba) rezultātu saistība	Nosauc un analizē personiskās īpašības un uzvedību, skaidro, kas ietekmē darbību izvēli un sniegumu (panākumus vai neizdošanos) dažādās karjeras jomās (mācības, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi).	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Palīdzošo izjūtu bingo” (18. metodika)
4.-6.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Sevis iepazīšanas veidi	Nosauc un analizē personiskās īpašības un uzvedību. Salīdzina profesiju veidus, balstoties uz tajās veicamā darba specifiku. Pēc skolotāja dotā parauga analizē informāciju par veicamā darba saturu dažādās profesijās.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma	“Sarunas profesijās” (33. metodika)
4.-6.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un	Darbs kā katra cilvēka ikdienas nepieciešamība un zināšanu un prasmju	Prot pastāstīt par saviem dotumiem, sasniegumiem, interesēm un vajadzībām, raksturot sava padarītā progresu, izmantojot vienotu kritēriju sistēmu. Pēc	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Mani darbi skolā un mājās” (44. metodika)

	īstenošana	pilnveides iespēja	skolotāja dotā parauga analizē informāciju par veicamā darba saturu. Piedalās karjeras iespēju un karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā.		
4.-6.	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana.	Profesijas, to saturs un daudzveidība	Skaidro dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. Salīdzina profesiju veidus, balstoties uz tajās veicamo darba specifiku. Piedalās karjeras iespēju un karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Darba saturs profesijās” (58. metodika)
7.9.	Pašizziņa	Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana	Atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu rod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi).	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Mans mācīšanās stils” (1. metodika)
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Izglītības iespējas Latvijā	Izvēlas un izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai atrastu un apstrādātu nepieciešamo informāciju par karjeras iespējām. Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Izglītības iespējas Latvijā” (51. metodika)

			zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. Izvirza karjeras attīstības (mācīšanās) mērķi.		
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība	Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, ievēro kopīgi izveidotos diskusijas noteikumus. Uz dažādām karjeras attīstības iespējām raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma	“Profesijas infografika” (78. metodika)

Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem.

Pakāpe	Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Īstenošana	Metodika
2. un 3. pakāpe	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Uzmini profesiju” (20. metodika)
2. un 3. pakāpe	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Sevis iepazīšanas veidi	Nosauc personiskās īpašības un uzvedību. Salīdzina profesiju veidus, balstoties uz tajās veicamā darba specifiku.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma,	“Sarunas profesijās” (33. metodika)

				valodu mācību joma	
2. un 3. pakāpe	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Darbs kā katra cilvēka ikdienas nepieciešamība un zināšanu un prasmju pilnveides iespēja	Prot pastāstīt par saviem dotumiem un vajadzībām. Pēc skolotāja dotā parauga analizē informāciju par veicamā darba saturu. Piedalās karjeras iespēju un karjeras ieceru apspriešanā	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Mani darbi skolā un mājās” (44. metodika)
2. un 3. pakāpe	Karjeras iespēju izpēte	Darba nozīme cilvēka dzīvē	Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem interpretē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām. Pauž savus uzskatus par sadzīves situācijām.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma	“Nozīmīgās profesijas” (72. metodika)
2. un 3. pakāpe	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesiju daudzveidība	Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem interpretē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām. Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma	“Profesijas mums apkārt” (80. metodika)

3.4. Ārpusstundu pasākumi

Tabulās minēti ikgadēji ārpusstundu pasākumi, kas tiek regulāri organizēti un apmeklēti. Atkarībā no piedāvājumiem mācību gadā var tikt pievienoti un organizēti citi ārpusstundu pasākumi.

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Pasākuma veids	Mērķauditorija
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana un īstenošana	Karjeras iespējas pēc pamatskolas	Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, pauž savu viedokli, piekrišanu vai nepiekrišanu, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu, nosaka kopīgo un atšķirīgo.	“Atnāc un uzzini!” (53. metodika)	8.-9. klašu skolēni
Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība un profesijas izvēles nosacījumi.	Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās.	“Ceļvedis profesiju pasaulē” (57. metodika)	8.-9.klašu skolēni
Karjeras iespēju izpēte	Nodarbinātības iespējas	Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu.	“Iespēju durvis” (66. metodika)	7.-9. klašu skolēni

	tuvākajā apkārtnē	Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām.		
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Profesiju un amatu daudzveidība.	Izvēlas savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes nosaka šo izvēļu priekšrocības un trūkumus. Analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību. Atpazīst savas darbības stiprās puses un rod veidus, kā attīstīt spējas pārvaldīt savu domāšanu, emocijas un uzvedību.	“Amatam ir zelta pamats” (64. metodika)	1.-9. klašu skolēni
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Nodarbošanās veidu daudzveidība	Izvēlas savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes nosaka šo izvēļu priekšrocības un trūkumus. Nosauc savas darbības stiprās un vēl pilnveidojamās puses, analizē personiskās īpašības un uzvedību, skaidro, kas ietekmē darbību izvēli un sniegumu (panākumus vai neizdošanos). Skaidro vaļasprieku un profesionālo interešu savstarpējo atbilstību. Ar ieinteresētību uztver dažādas karjeras attīstības iespējas, izmanto iztēli, lai veidotu neikdienišķas sakarības. Uzdrīkstas mēģināt paveikt kaut ko jaunu.	“Es to protu! Iemācies arī Tu?” (92. metodika)	1.-9. klašu skolēni

Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesija un tās piemērotība	Izzina savu esošo karjeras situāciju no dažādiem skatpunktiem, lieto un pielāgo situācijai atbilstošas radošās domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jaunām un noderīgām idejām, iedvesmojas no citu pieredzes. Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. Salīdzina veiksmīgus paša izvēlētas nozares pārstāvjus, lai izdarītu secinājumus par viņu sasniegumiem un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus. Plāno savu izaugsmi saistībā ar mācībām un vaļaspriekiem, balstoties uz savu stipro pušu un grūtību jomu apzināšanos.	“Zinātniskās pētniecības darbs karjeras izglītībā” (99. metodika)	8.-9. klašu skolēni
Pašizziņa	Profesiju daudzveidības iepazīšana	Izvēlas savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes, nosaka šo izvēļu priekšrocības un trūkumus. Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību, atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu rod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses.	“Tirdziņš / gadatirgus” (93. metodika)	1.-9. klašu skolēni

3.5. Pasākumi potenciālajiem izglītojamajiem un viņu vecākiem

Pasākuma nosaukums un veids	Sasniedzamais rezultāts	Mērķauditorija
“Vecāku karjeras atbalsts izlaiduma klašu skolēniem” (48. metodika)	Skolēnu vecāki zina, kā atbalstīt savu bērnu karjeras izvēles un lēmumu pieņemšanas procesā	9. klašu skolēnu vecāki
“Iekāp sava bērna kurpēs!” (49. metodika)	Skolēnu vecāki gūst priekšstatu, kā notiek aktīvā mācīšanās stundās.	Potenciālo izglītojamo - 1., 7. klašu skolēnu un 1. kursa audzēkņu vecāki

3.6. Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs, beidzot 3., 6. un 9.klasi un veidi to izvērtēšanai

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs izglītojamiem ar speciālām vajadzībām (ar dzirdes traucējumiem, ar psihoneiroloģiskām saslimšanām, ar psihiskās attīstības aizturi un grūtībām mācībās) beidzot 3., 6., un 9. klasi un veidi to izvērtēšanai.

Klase	Pašizziņa un pašvadība	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras lēmumu	Izvērtēšanas veidi
-------	------------------------	-------------------------	-----------------	--------------------

			pieņemšana un īstenošana	
3.	<p>Pastāsta par saviem sasniegumiem un prasmēm, kas padodas vislabāk, kā arī par neizdošanos un kļūdām.</p> <p>Uzdod jautājumus par pašreizējo sniegumu karjeras jomā (mācības, brīvā laika aktivitātes, interešu izglītība, mājas darbi u.c.) un ar pieaugušā atbalstu, iedvesmojoties no citu sasniegumiem, meklē idejas tās uzlabošanai.</p> <p>Ar skolotāja atbalstu plāno laiku mācībām un darbam.</p> <p>Ar pedagoga atbalstu seko iepriekš izvirzītu snieguma kritēriju izpildei un novērtē savu mācību darbu un mācīšanās pieredzi.</p> <p>Nosauc savus dotumus, sasniegumus, intereses un</p>	<p>Meklē pārbaudītus faktus par karjeras iespējām un pats tos pārbauda.</p> <p>Izmanto digitālās tehnoloģijas karjeras informācijas meklēšanai pēc norādījumiem.</p> <p>Salīdzina uzņēmumus savā novadā un pilsētā, meklē informāciju par veiksmīgiem sava novada uzņēmumiem un stāsta par tiem.</p> <p>Nosauc un no sava redzespunkta stāsta par vecāku un citu ģimenes locekļu profesijām.</p> <p>Skaidro, kā jaunas prasmes, zināšanas un uzņēmība palīdz sasniegt mērķus un īstenot intereses un iespējas darba tirgū.</p>	<p>Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām. Ir atvērts jaunai karjeras pieredzei.</p> <p>Pauž savu viedokli par karjeras iecerēm un uzklausa citu viedokli.</p> <p>Atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu saistošā, ar personisko pieredzi saistītā kontekstā.</p> <p>Ar pieaugušā atbalstu izvirza karjeras attīstības mērķi mācību uzdevumā un plāno savas darbības soļus, lai to izpildītu.</p> <p>Izvirza īstermiņa mērķus savu interešu attīstīšanai, jaunu zināšanu un prasmju apgūšanai.</p> <p>Raksturojot savu pieredzi</p>	<p>Informācijas vizualizēšana</p> <p>Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās)</p> <p>Pašvērtējums</p> <p>Piedalīšanās diskusijās (diskusija)</p> <p>Rezumēšana (secināšana)</p> <p>Sadarbības prasmju novērtēšana</p>

	<p>vajadzības.</p> <p>Pastāsta par savas mācīšanās progresu un prasmēm, veido saprotamu mutvārdu runu un reaģē uz klausītāju jautājumiem.</p> <p>Sniedz par sevi informāciju anketā.</p> <p>Izmanto digitālās tehnoloģijas informācijas sniegšanai pēc norādījumiem.</p>	<p>Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem.</p> <p>Izmantojot vienkāršu situāciju piemērus, pamato, kāpēc darbs ir vērtība.</p> <p>Saskata vienkāršas ar sekmīgu karjeru saistītas kopsakarības sabiedrībā (skolā, ģimenē un vietējā kopienā).</p> <p>Veido stāstījumu par darba darītājiem, kuru rakstura īpašības, zināšanas un prasmes ir pašam nozīmīgas, pamato savu izvēli.</p> <p>Pauž savus uzskatus par sadzīves situācijām, ņemot vērā savas un citu cilvēku vajadzības un vēlmes.</p> <p>Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem salīdzina,</p>	<p>līdzīgās situācijās, izsaka idejas karjeras attīstības mērķa sasniegšanai.</p> <p>Ar pedagoga atbalstu veido karjeras attīstības plānu, īsteno to un izvērtē rezultātu.</p> <p>Īstenojot karjeras attīstības plānu, nepadodas, ja neizdodas to īstenot, bet mēģina vēlreiz.</p> <p>Skaidro savstarpējā atbalsta nepieciešamību un izpausmes karjerā un sadzīvē un piedalās tā nodrošināšanā.</p>	
--	--	---	---	--

		<p>interpretē, novērtē, savieno un grupē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām.</p> <p>Veido savā pieredzē un viedoklī balstītu argumentāciju karjeras iespēju raksturošanai.</p> <p>Formulē savus secinājumus, saskaņā ar dotajiem norādījumiem</p>		
6.	<p>Nosauc savas darbības stiprās un vēl pilnveidojamās puses, analizē personiskās īpašības un uzvedību, skaidro, kas ietekmē darbību izvēli un sniegumu (panākumus vai neizdošanos) dažādās karjeras jomās (mācības, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi).</p> <p>Izvērtē pašreizējo sniegumu karjeras jomā (mācības, brīvā laika aktivitātes, interešu</p>	<p>Pārlicinās, vai iegūta pietiekami vispusīga un precīza informācija par karjeras iespējām, pārbauda tās ticamību.</p> <p>Izmanto digitālās tehnoloģijas, lai iegūtu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām.</p> <p>Analizē publiski pieejamo informāciju, lai noskaidrotu, kādi uzņēmumi un kādās</p>	<p>Ar ieinteresētību uztver dažādas karjeras attīstības iespējas, izmanto iztēli, lai veidotu neikdienišķas sakarības.</p> <p>Uzdrīkstas mēģināt paveikt kaut ko jaunu.</p> <p>Piedalās savu karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā.</p> <p>Ar pedagoga atbalstu nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, atpazīst un</p>	<p>Āra nodarbības (mācību ekskursijas), ziņojums</p> <p>Darbu mape</p> <p>Informācijas vizualizēšana</p> <p>Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās)</p> <p>Multimediju prezentācija</p> <p>Mutiska uzstāšanās</p> <p>Pašvērtējums</p> <p>Piedalīšanās diskusijās</p>

<p>izglītība, mājas darbi u.c.), izmanto radošās domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie idejām tās pilnveidei, iedvesmojas no citu idejām, tās papildina.</p> <p>Ar skolotāja atbalstu izveido un patstāvīgi papildina darbu mapi (porfolio).</p> <p>Patstāvīgi plāno laiku mācībām un darbam.</p> <p>Patstāvīgi seko iepriekš izvirzītu snieguma kritēriju izpildei dažādās karjeras jomās un nosaka, vai un kā sniegumu uzlabot.</p> <p>Prot pastāstīt par saviem dotumiem, sasniegumiem, interesēm un vajadzībām, raksturot sava padarītā progresu, izmantojot vienotu kritēriju sistēmu, iesaistās dialogā ar klausītājiem.</p>	<p>nozarēs ir izplatīti vietējā pašvaldībā, un kādu profesiju pārstāvji tajos strādā.</p> <p>Salīdzina profesijas, balstoties uz tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml.</p> <p>Pēc skolotāja dotā parauga analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās.</p> <p>Atlasa un vizualizē un informāciju par darba saturu dažādās nozares profesijās.</p> <p>Skaidro dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē.</p> <p>Skaidro sekmīgas karjeras ietekmi uz tās īstenotājiem,</p>	<p>formulē karjeras attīstības problēmu dotajā kontekstā.</p> <p>Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot.</p> <p>Patstāvīgi izvirza vairākus karjeras attīstības (mācīšanās) mērķus un plāno, kā tos īstenot gan vienatnē, gan grupā.</p> <p>Izvirzot sev īstermiņa mērķus, izmanto gan savu, gan nozīmīgu citu cilvēku pieredzi.</p> <p>Iztēlojoties karjeras mērķa sasniegšanas gaitu un eksperimentējot domās, veido karjeras attīstības plānu, īsteno to, izvērtē paveikto pēc paša radītiem kritērijiem un iesaka uzlabojumus. Izzina pieejamos resursus un atrod</p>	<p>(diskusija)</p> <p>Rezumēšana (secināšana)</p> <p>Sadarbības prasmju novērtēšana</p>
---	--	--	---

	<p>Atbilstoši adresātam un saziņas mērķim raksta un pēc parauga noformē atbildes uz strukturētas aptaujas jautājumiem.</p> <p>Izmanto digitālās tehnoloģijas informācijas par karjeras pieredzi prezentēšanai un pārraidei.</p>	<p>viņu ģimenes locekļiem, vietējo kopienu ekonomiku un sabiedrību nacionālā mērogā un saskata savu nepieciešamību iesaistīties savas kopienas dzīves uzlabošanā.</p> <p>Iepazīst un izvērtē veiksmīgus paša izvēlētas nozares pārstāvjus, lai izdarītu secinājumus par viņu sasniegumiem un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus.</p> <p>Pēc dotajiem un paša radītajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē informāciju par karjeras iespējām.</p> <p>Veido faktos par karjeras iespējas kontekstu balstītu argumentāciju, atšķir atbilstošo no neatbilstošā un svarīgo no mazāk svarīgā.</p>	<p>jaunus, lai īstenotu savu karjeras ieceri.</p> <p>Saskaroties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, meklē atbalstu un izmanto to.</p> <p>Analizē sadarbību karjerā un sabiedrībā</p>	
--	---	--	---	--

		Patstāvīgi formulē tiešus, vienkāršus secinājumus par karjeras iespēju.		
9.	<p>Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi).</p> <p>Atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu atrod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses.</p> <p>Izzina savu esošo karjeras situāciju no dažādiem skatpunktiem, lieto un pielāgo situācijai atbilstošas radošās domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jaunām un noderīgām idejām, iedvesmojas no citu pieredzes.</p>	<p>Tiecas iegūt vispusīgu un precīzu informāciju par karjeras iespējām, nosaka atsevišķus faktorus, kas traucē iegūt patiesu informāciju.</p> <p>Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai atrastu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām.</p> <p>Balstoties uz konkrētiem piemēriem, analizē dažādas uzņēmējdarbības un nodarbinātības formas un to priekšrocības dažādās nozarēs un profesijās.</p> <p>Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās</p>	<p>Uz dažādām karjeras attīstības iespējām raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus.</p> <p>Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un jaunus izaicinājumus.</p> <p>Piedalās un aizstāv viedokli diskusijās par savām karjeras iecerēm.</p> <p>Nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, raksturo problēmas būtību, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu cēloņsakarību un dažādu nosacījumu savstarpējās mijiedarbības kontekstā.</p> <p>Formulē kontekstā balstītus strukturētus pieņēmumus.</p>	<p>Āra nodarbības (mācību ekskursijas), ziņojums</p> <p>Darbu mape</p> <p>Informācijas vizualizēšana</p> <p>Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās)</p> <p>Multimediju prezentācija</p> <p>Mutiska uzstāšanās</p> <p>Pašvērtējums</p> <p>Pedalīšanās diskusijās (diskusija)</p> <p>Rakstiska atskaite</p> <p>Rezumēšana (secināšana)</p> <p>Sadarbības prasmju novērtēšana</p>

<p>Patstāvīgi pilnveido darbu mapi.</p> <p>Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas digitālās darbu mapes veidošanā.</p> <p>Nosauc savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs.</p> <p>Patstāvīgi izvēlas un iekļauj plānā savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes, nosakot šo izvēļu priekšrocības un trūkumus.</p> <p>Patstāvīgi veido savus kritērijus, kas liecina par mērķa sasniegšanu dažādās karjeras jomās, izzina sava padarītā progresu un nosaka, vai un kā uzlabot sniegumu.</p> <p>Izmanto kļūdas, lai mērķtiecīgi mainītu savu darbību.</p>	<p>nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām.</p> <p>Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās.</p> <p>Atlasa, analizē, vizualizē un strukturē informāciju par profesiju saturu dažādās nozarēs.</p> <p>Analizē dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē.</p> <p>Analizē, kā sekmīga atsevišķu indivīdu karjera ietekmē pašus, viņu ģimenes locekļus, vietējo kopienu ekonomiku un sabiedrību Eiropas mērogā un pamato to, ar dažādos avotos gūtu informāciju un statistikas</p>	<p>Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot.</p> <p>Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības (t.sk. mācīšanās) mērķus, plāno to īstenošanas soļus, uzņemas atbildību par to izpildi.</p> <p>Plāno savu izaugsmi mācībās un brīvā laika aktivitātēs, balstoties uz savu stipro pušu un grūtību jomu apzināšanos.</p> <p>Spriežot “atpakaļgaitā” un atrodot pretpiemērus, veido karjeras attīstības situācijas modeli un tajā pamatotu karjeras attīstības plānu.</p> <p>Īsteno to un, ja nepieciešams, īstenošanas laikā pielāgo plānu mainīgajai situācijai,</p>	
--	--	--	--

<p>Mērķtiecīgi plāno un veido strukturētu un saturīgu mutvārdu runu karjeras attīstības mērķa sasniegšanai (piem., darba devēja informēšanai), rosina klausītājus uz diskusiju.</p> <p>Raksta patstāvīgi lietišķo vēstuli, iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli, arī digitālajā formā un e-vidē.</p> <p>Izvēlas un izmanto ar karjeras mērķu sasniegšanu saistīta satura (dzīves apraksti, motivācijas vēstules) radīšanai un pārraidei piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas.</p>	<p>datiem.</p> <p>Salīdzina veiksmīgus paša izvēlētas nozares pārstāvjus, lai izdarītu secinājumus par viņu sasniegumiem un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus.</p> <p>Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu.</p> <p>Raksturojot karjeras iespējas, atšķir faktos balstītu apgalvojumu no pieņēmuma, faktus no viedokļa, un patstāvīgi formulē pamatotus secinājumus.</p>	<p>meklē citu pieeju, paņēmienu.</p> <p>Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam.</p> <p>Elastīgi un izsvērti izmanto pieejamos resursus un rod jaunus, lai īstenotu savu karjeras ieceri.</p> <p>Saskaroties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, neatlaidīgi meklē un rod risinājumu.</p> <p>Veido rīcības plānu un īsteno sadarbību savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai.</p>	
---	---	--	--

Plānotie izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs un veidi to izvērtēšanai.

Pakāpe	Pašizziņa un pašvadība	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Izvērtēšanas veidi
1. (1. klase)	<p>Atpazīst un nosauc dažādus paša veikto darbību veidus.</p> <p>Orientējas dienas stundu sarakstā un kalendārā.</p>	<p>Atpazīst un nosauc vecāku mājas darbus un pienākumus.</p>	<p>Prot sakārtot savu darbavietu, piederumus, rotaļlietas.</p> <p>Noliek vietā rotaļlietas un darba piederumus.</p> <p>Izpilda norādījumus par klases telpas vēdināšanu.</p>	<p>Skolotājs, saskaņā ar individuālajā izglītības programmas apguves plānā noteiktajiem uzdevumiem, aprakstošā veidā izvērtē katra skolēna attīstības dinamiku un atzīmē to attīstības dinamikas lapā vai burtnīcā.</p>
2. (2. -5. klase)	<p>Draudzējas ar saviem klasesbiedriem.</p> <p>Skaidro un ievēro uzvedības un drošības noteikumus.</p> <p>Prot piezvanīt un atbildēt uz telefona zvanu.</p> <p>Orientējas nedēļas stundu sarakstā un kalendārā.</p> <p>Veido nedēļas kalendāru.</p>	<p>Noskaidro un pieraksta mājas, skolas, radu, draugu, adreses.</p> <p>Nosauc vecāku profesijas, amatus, atsevišķus darba pienākumus.</p> <p>Nosauc skolas darbinieku profesijas, darba pienākumus</p> <p>Skaidro skolas direktora, skolotāju, darbinieku lomu skolā.</p>	<p>Zina tautas dziesmas par darbu. Ievēro ieteikumus lietderīgai brīvā laika izmantošanai.</p> <p>Sakārto rotaļlietas.</p> <p>Veic dežuranta pienākumus, telpu uzkopšanas darbus.</p> <p>Skaidro jēdzienu “sadarbība”, prot sniegt un saņemt palīdzību.</p>	

<p>3. (6.-9.klase)</p>	<p>Nosauc savas rakstura īpašības.</p> <p>Atšķir labo no sliktā sarunā un rīcībā.</p> <p>Īsi pastāsta par sevi.</p> <p>Skaidro laika taupīšanas nozīmi.</p> <p>Prot organizēt savu atpūtas laiku.</p>	<p>Meklē internetā nepieciešamo informāciju.</p> <p>Atpazīst un skaidro nodarbošanās veidus un profesijas laukos un pilsētā.</p> <p>Skaidro jēdzienus “darba pienākumi”, “darba laiks”, “darba alga”.</p>	<p>Sakārto un noliek vietā darba inventāru.</p> <p>Veic uzticētos pienākumus klasē, skolā.</p> <p>Veic dežuranta pienākumus skolas ēdamtelpā un dežūrtelpā.</p>	
<p>4. (papildus mācību gadi)</p>	<p>Nosauc morāles un ētikas normas, skaidro to nozīmi un ievērošanas nepieciešamību.</p> <p>Skaidro sevis audzināšanas nozīmi.</p> <p>Saskata pieklājības kļūdas dažādās situācijās.</p> <p>Prot izmantot un plānot savu laiku.</p> <p>Organizē savu dzīvi diennaktī un nedēļā, saistībā ar skolas režīmu.</p> <p>Plāno ikdienu, veidojot ierakstus kalendārtipa piezīmju grāmatiņā.</p>	<p>Nosauc, kas var izraisīt darba traumas, un skaidro, kā no tām izvairīties.</p> <p>Raksturo darba pienākumus un darba vidi noteiktās profesijās.</p>	<p>Nosauc savu nākotnes nodarbošanos, profesiju.</p> <p>Skaidro darba tiesību, darba līguma, darba intervijas jēdzienus.</p> <p>Ir priekšstats par darba drošību, problēmām un to risināšanu darbavietā.</p> <p>Skaidro darba samaksas jēdzienu un nosauc tās veidus.</p> <p>Lieto darba rīkus un inventāru, veic tā kopšanu, labošanu.</p> <p>Veic darba telpas uzkopšanas</p>	

	<p>Pielieto sarunā veiksmīgas komunikācijas līdzekļus – vārdus, skatienus, ķermeņa valodu.</p> <p>Raksta un aizpilda vienkāršus lietišķos dokumentus (iesniegums, CV).</p>		<p>darbus.</p> <p>Skaidro darbinieku attiecības darbavietā.</p>	
--	--	--	---	--

3.7. Karjeras izglītībā izmantojamās metodes.

Metode	Prasmes
Anketēšana/aptauja	Apgūt prasmi konkrēti atbildēt uz jautājumiem, prast izteikt savu domu konkrēti un īsi Ieinteresēt audzēkni izzināt sevi, savas izglītības iespējas, darba pasaules iespējas Attīstīt prasmi kritiski domāt
Analīze	Prast objektīvi novērtēt un atšķirt savas vērtības no vispārpieņemtajām dzīves vērtībām Apgūt prasmes, lai „gribu, varu, vajag” veidotu vienotu kopumu
Brīvais raksts	Veidot prasmi brīvi izteikt rakstiski savas domas un izjūtas
Darbs ar informācija avotiem	Prast atrast, atlasīt un izvērtēt informāciju
Darbs grupās	Apgūt iemaņas darboties komandā, plānot darbu, sadalot pienākumus
Darbs pāros	Veidot prasmes sadarboties, uzklaut otru, pārrunāt neskaidrības, ja nepieciešams, ievērot kompromisu
Diskusija	Mācīties izteikt mutiski savu viedokli, to pamatot, argumentēt, uzklaut citu domas Meklēt problēmu risinājumu
Ekskursijas	Iepazīstināt ar reālu darba vidi, karjeras iespēju daudzveidību, jaunām tehnoloģijām
Ēnu diena	Iepazīt tuvāk darba vidi. Iepazīt izvēlētas profesijas plusus un mīnus. Veidot iemaņas rakstīt CV, motivācijas vēstules, iesniegumus
Eseja	Apgūt prasmi izteikties, pamatot savu viedokli, apgūt argumentācijas prasmes rakstiskā veidā
Individuālais darbs	Mācīties strādāt patstāvīgi
Intervija	Apgūt prasmi sarunāties: uzklaut sarunas biedrus, formulēt konkrētus jautājumus, atbildēt uz sarežģītiem jautājumiem, veidot lietišķu dialogu
IT tehnoloģiju izmantošana	Attīsta prasmi lietot mūsdienas tehnoloģijas informācijas iegūšanā, saglabāšanā un apkopošanā
Pārrunas/sarunas	Apgūt prasmes veidot mērķtiecīgu dialogu, noskaidrot viedokli, iegūt informāciju pārrunu ceļā, nenovirzoties no tēmas, uzdot jautājumus un atbildēt uz tiem
Pašvērtējums/pašanalīze	Veidot kompleksu savas darbības, uzskatu, spēju, interešu, rakstura novērtēšanas un analīzes prasmi
Pētījums	Apgūt prasmi strādāt ar problēmsituāciju: formulēt problēmu, veidot risinājuma plānu, izvērtēt gaidāmo rezultātu, meklēt alternatīvu risinājumu, pieņemt lēmumu, iegūt praktiskas iemaņas pētnieciskajam darbam
Portfolio/darba mape	Vākt materiālus, iegūt informāciju, to apstrādāt, krāt un veidot savu darba mapi - portfolio
Prāta vētra	Izprast, ka jebkuru neskaidru jēdzienu var izskaidrot, ja izsaka dažādus viedokļus, tos sistematizē un analizē

Prezentācija	Apgūt prasmes un iemaņas parādīt sevi un savu padarīto darbu
Prognozēšana	Mācīties paredzēt iespējamo rezultātu
Projekts	Apgūt prasmi plānot darbu, strādāt patstāvīgi, sadarboties ar citiem, iegūt un izvērtēt informāciju, saistīt teoriju ar praksi, izdarīt secinājumus, prezentēt rezultātus
Spēles (lomu situāciju, lietišķās)	Apgūt prasmi iekļauties kolektīvā, veidot saskarsmi, prast novērtēt sevi salīdzinājumā ar citiem Iejusties lomās, kas attālinātas no skolēna būtības, bet kurās viņi ikdienā var nokļūt Iemācīties modelēt dažādas problēmsituācijas
Tests	Rosināt iegūt informāciju par kādu jomu interese radīšanai
Tikšanās	Iegūt informāciju par kādu jomu intereses radīšanai
Vērošana	Apgūt iemaņas izvirzīt mērķi patstāvīgi vērot, pierakstīt, salīdzināt, izdarīt secinājumus

3.8. Karjeras izglītības īstenošanai ieteicamā literatūra

https://viaa.gov.lv/library/files/original/78532_100_KAA_Metodikas.pdf

Akmeņkalna, I., Kārklīšs, A., Kalniņa, I., (2007). Mērķtiecīga karjeras veidošana. Rīga: LUMA.

Akmeņkalna, I., Kārklīšs, A., Skutele, D. (2007). Mērķu sasniegšana. Rīga: LUMA.

Akmeņkalna, I., Skutele, D., (2007). Saskarsme. Rīga: LUMA

Amundsons, N., (2016). Aktīvā iesaistīšanās. Esība un darbība karjeras konsultēšanā. 4.izd. Rīga: VIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/library/files/original/Amundsen_book_FINAL.pdf

Baldiņš, A., Raževa, A., (2001). Klases audzinātāja darbs skolēnu personības izpētē. – Rīga: Pētergailis.

Beloraga, G., (2007). Par ko kļūt? Darba lapas par profesijām. Rīga: Zvaigzne ABC.

Boitmane, I., (2006). Personāla atlase un novērtēšana. Rīga: SIA Lietišķās informācijas dienests.

Ceļā uz mūžizglītību. Mūžizglītības politika Latvijā. (2007). Rīga: Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība.

Daija, Z., Panasina, I., (2000). Veido savu karjeru pats! Grāmata patstāvīgai profesijas izvēlei. Rīga: Profesionālās karjeras izvēles centrs. Pieejams:

http://www.nva.gov.lv/karjera/docs/_51f9ff8ca00116.19265717.pdf

Daiktere, I. (2007). Mērķu izvirzīšana un sasniegšana. Mācību metodika. Rīga: SIA LUMA.

Darba likums un Darba aizsardzības likums. / Sērija: Likumi. (b.g.) – Rīga: Zvaigzne ABC. 73 Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" projekts Nr.8.3.5.0/16/I/001 "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs"

Darba pasaules un karjeras iespēju izpēte / Ieteikumi skolotājiem, klašu audzinātājiem projektu nedēļas vadīšanai 7.–9. klasēs. (2004). Rīga: PIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/library/files/original/Darba_pasaules_un_karjeras_iespeju_izpete.pdf

Darbaspēka profesionālā mobilitāte. (2007). Rīga: LU., Pieejams:

http://www.lm.gov.lv/upload/darba_tirgus/darba_tirgus/petijumi/darbaspeku_profesi_onala_mobilitate.pdf

Darba tirgus īstermiņa prognozēšana. (2019). Pieejams:

<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6&mid=465>

Dektereva, N., Dorofjeva, S., Vagele, A., Zavjalova, G., (2008). Interesantas idejas klases audzinātājam. Rīga: RaKa.

Dektereva, N., Dorofjeva, S., Vagele, A., Zavjalova, G.,(2008). Mūsdienīga skolēna portfolio. Rīga: RaKa.

Dokumenti un statistika. (2019). Pieejams:

<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6>

Drošas un atbilstošas darba vides izveide cilvēkiem ar invaliditāti rokasgrāmata. (2006) Rīga: Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”.

Dubkēvičs, L. (2006). Saskarsme audzēkņiem. Rīga: Jumava.

Es. Sabiedrība. Valsts. Rokasgrāmata pasniedzējiem pilsoniskajā izglītībā. (1999). Rīga: Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība, „Impresio”.

Eiropas Savienības nodarbinātības politika, darba tirgus un dzimumu līdztiesības jautājumi. 1., 2.daļa. (2005). Rīga: Labklājības ministrija, ULMA.

EMKAMPT karjeras atbalsta glosārijs. (2013). Rīga. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/727/glossary_web_emkapt.pdf

Iepazīsti sevi! Psiholoģiskie testi. (1997). Sast. F.Kvīna-Šica. Rīga: Zvaigzne ABC.

Izglītība pēc 9. klases. (2005). Rīga: V/A PIAA, Profesionālās orientācijas informācijas centrs.

Izglītība pēc 12. klases. (2005). Rīga: V/A PIAA, Profesionālās orientācijas informācijas centrs.

Jaunieši pārmaiņu sabiedrībās. Diskusiju ceļvedis. (2002). Rīga: UNICEF.

Kalme, A., Kāds es esmu? Pašizziņas testi. (B.g.). Rīga: Zvaigzne ABC.

Karjeras atbalsta sistēma Latvijā. (2012). VIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/727/guidance_system_lv.pdf

Karjeras atbalsta pasākumi riska grupu jauniešiem – caur mācīšanos uz darbu. (2010). VIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/727/karjeras_atbalsta_pasakumi_2010.pdf

Karjeras attīstības atbalsts. Rokasgrāmata politikas veidotājiem. (2007). Rīga: VIAA

Virtuālā karjeras konsultantu platforma. Jaunatnes karjeras servisa attīstības projekts. Pieejams: <http://www.careercenteronline.org/>

Metodiskie materiāli klašu audzinātājiem Rīga: PIAP aģentūra. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/euroguidance_sadala/klasu_audzinatajiem/

Karjeras izglītība profesionālās vidējās iestādēs. Darba burtnīca. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/722/prof_karjeras_izgl_burtniica.pdf

Karjeras izglītība profesionālās vidējās iestādēs. Skolotāja rokasgrāmata. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_9_klasee_2006.pdf

Karjeras izglītība skolā. Pieredze 2009 (2010). Rīga: VIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/727/karjeras_izgliitiiba_skolaa_2010.pdf

- Karjeras izglītība 7. klasē. Metodiski ieteikumi. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgliitiiba_7_klase_metodika_2006.pdf
- Karjeras izglītība 7.-9. klasei. Skolotāja rokasgrāmata. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_7_9_klaseee.pdf
- 74 Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība”
 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" projekts Nr.8.3.5.0/16/I/001 “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs
- Karjeras izglītība 8. klasē. Metodiski ieteikumi. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_8_klasee.pdf
- Karjeras izglītība 9. klasē. Metodiski ieteikumi. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_9_klasee_2006.pdf
- Karjeras izglītības mērķi pamatskolā / Ieteikumi skolotājiem, klašu audzinātājiem pamatskolas skolēnu zināšanu, prasmju un iemānu veidošanai starp priekšmetu tēmā. (2004). Rīga: PIAA, PIAC. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/library/files/original/Karjeras_izglitibas_merki_psk.pdf
- Karjeras konsultēšanas metodes. (2009). Rīga: VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/karjeras_kons_metodes.pdf
- Karjeras vadības prasmes mācību priekšmetu standartu saturā. (2016). VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/library/files/original/38233_Karjeras_vadibas_buklets.pdf
- Karjeras Ziņas. Rīga: VIAA Karjeras atbalsta departamenta ziņu izdevums. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/euroguidance_sadala/kad_zinu_izdevumi/
- Ko darīt pēc 9. klases? (2003). Rīga: LR IZM.
- Lemešonoka, I., (2017). Skolēna karjeras vadības prasmju veidošanās vispārīzglītojošās skolas pedagoģiskajā procesā. Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.
- Mans bērns izvēlas karjeru. (2010). VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/mans_berns_izvelas_karjeru_web.pdf
- Mūža ilgumā pieejamu karjeras attīstības atbalsta pakalpojumu uzlabošana. Improving lifelong guidance policies and systems. Neoficiāls Eiropas vienoto uzziņas materiālu tulkojums. (2006). Rīga: PIAA.
- Nodarbinātība. (B.g.). Rīga: Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeironi”.
- Nodarbinātības valsts aģentūras pētījumi. (2019). Pieejams:
<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6&mid=95>
- Par darba aizsardzības jautājumiem, uzsākot darba gaitas. (2011). Rīga: Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts. Pieejams:
http://www.lm.gov.lv/upload/jauniesiem2/atg_uzsak_darb.pdf
- Profesiju aprakstu katalogs. (2007). 1.sēj. Rīga: PKIVA. Pieejams:
http://www.nva.gov.lv/karjera/docs/profesiju_aprakstu_katalogs_A4.pdf
- Profesiju definīciju katalogs. (2007). Rīga: PKIVA. Pieejams:
<http://jvmv.lv/f/uploads/profesiju-aprakstu-katalogs-A5.pdf>

- Profesiju klasifikators. (2006). Rīga: Latvijas Vēstnesis. Pieejams:
http://www.lm.gov.lv/lv/index.php?option=com_content&view=article&id=80154
- Saltana, R. Dž., (2011). Karjeras vadības prasmes – vērtēšana kā mācību procesa daļa.
- Skutele, D., Akmeņkalna, I., (2007). Saskarsme. Mācību metodika. Rīga: SIA LUMA.
- Stabiņš, J., Pupiņš, M., (2008). Ieteikumi karjeras veidošanai. / Mācību līdzeklis sociālajās zinātnēs. Rīga: RaKa.
- Starptautiskā karjeras atbalsta metodikas rokasgrāmata darbam ar grupu. (2012). 2.izd., VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/viaa_naviguide_interactive.pdf
- Templers, R., (2007). Veiksmīgas karjeras likumi. Rīga: Zvaigzne ABC.
- Topošā darbinieka rokasgrāmata. (2011)., Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Pieejams:
http://www.lm.gov.lv/upload/aktualitates/null/atbalsts_jaunajiem_uznemejiem.pdf
- Veiksmes kods. Latviešu uzņēmēju veiksmes stāsti un atziņas. Rīga: LIAA, ZINIS. Pieejams:
http://www.liaa.gov.lv/files/liaa/attachments/28_veiksmes_kods.pdf
- Veiksmīgas karjeras anatomija. (2009). Rīga: Lietišķās informācijas dienests.

3.9. Interneta resursi ar paskaidrojumiem darbam ar skolēniem

Interneta resurss	Paskaidrojums
www.niid.lv	Izglītības programmu un kursu meklētājs, e-konsultācijas un cita aktuāla informācija par izglītības iespējām Latvijā
http://niid.lv/ipas_vajadz	Profesionālās izglītības iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām
www.profesijupasaule.lv	Profesiju apraksti, intervijas ar speciālistiem, video materiāli u.c.
www.macibaspieaugusajiem.lv www.muzizglitiba.lv	Izglītības iespējas pieaugušajiem dažādās Latvijas pilsētās
www.fonds.lv www.vitolufonds.lv	Mecenātu stipendijas studijām Latvijā
www.sza.gov.lv	Informācija par studiju un studējošo kredītiem no valsts budžeta līdzekļiem
www.svr.aic.lv	Studiju virzienu reģistrs
www.latvijaskvalifikācijas.lv	Informācija par Latvijas ietvarstruktūrā iekļautajām izglītības kvalifikācijām
www.izm.gov.lv	Informācija par Latvijas izglītības sistēmu un tās aktualitātēm
www.viaa.gov.lv	Sadaļa „Karjeras atbalsts”, kurā atrodami dažādi materiāli un informācija par aktualitātēm karjeras atbalstā.

www.profolio.lv	Virtuāls portfolio
www.parprof.lv	1.-6.klašu skolēniem izveidota spēle „Kļūšu par profesionāli!”

Pedagogs – karjeras konsultants

Anna Koroļkova